

ІСТОРІЯ

УДК 94(477.83/86)"1939/1941":323.1:94(=411.16)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/98-1-1>

Іван ДАШИНІЧ,
orcid.org/0009-0004-7800-5300
аспірант кафедри історії України та правознавства
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) 380983801076@ukr.net

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ЄВРЕЙСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА МОБІЛІЗАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУСПІЛЬСТВА: ДОСВІД 1939–1941 РР.

У статті проаналізовано державну політику радянського режиму щодо єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. та її вплив на мобілізаційний потенціал суспільства. **Метою статті** є аналіз репресивної політики радянської влади щодо єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. та її вплив на мобілізаційний потенціал суспільства. **Методологія дослідження** базується на загальноприйнятих принципах науковості, об'єктивності, історизму, методах зовнішньої та внутрішньої критики джерел. **Наукова новизна** полягає в тому, що вперше проаналізовано вплив радянської репресивної політики на мобілізаційний потенціал єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. **Висновки.** Єврейське населення Східної Галичини, яке традиційно відіграло значну роль у сфері торгівлі, ремесел та міського життя, опинилося в особливій ситуації. З одного боку, ліквідація приватної власності та націоналізація економіки призвели до втрати традиційних форм господарювання, що спричинило соціальну дестабілізацію. З іншого – нова влада відкривала можливості для соціальної мобільності через включення до державного сектору, системи освіти та адміністративних структур. Така подвійність політики створювала складні умови для формування лояльності до режиму та впливала на рівень суспільної мобілізації. Мобілізаційний потенціал єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. був суперечливим і неоднорідним. Він поєднував елементи активної інтеграції та вимушеної адаптації з проявами пасивного опору і демобілізації. Радянська влада, з одного боку, створювала нові можливості для соціальної мобільності, з іншого – обмежувала їх через репресії, ідеологічний контроль і руйнування традиційних соціальних структур. Таким чином, мобілізаційний потенціал єврейського населення виступає важливим індикатором ефективності радянської політики в регіоні. Він відображає як здатність населення до адаптації в умовах радикальних змін, так і глибокі суперечності, що визначали розвиток суспільства в умовах тоталітарного режиму.

Ключові слова: Східна Галичина, єврейське населення, радянська політика, мобілізаційний потенціал, репресії.

Ivan DASHYNYCH,
orcid.org/0009-0004-7800-5300
Postgraduate student at the Department of History of Ukraine and Law
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) 380983801076@ukr.net

SOVIET STATE POLICY TOWARD THE JEWISH POPULATION OF EASTERN GALICIA AND THE MOBILIZATION POTENTIAL OF SOCIETY: THE EXPERIENCE OF 1939–1941

The article analyzes the Soviet regime's state policy toward the Jewish population of Eastern Galicia in 1939–1941 and its impact on the mobilization potential of society. **The aim** of the study is to examine the repressive policies of the Soviet authorities toward the Jewish population of Eastern Galicia during 1939–1941 and their influence on the society's mobilization potential. **The research methodology** is based on generally accepted principles of scientific inquiry, objectivity, and historicism, as well as methods of external and internal source criticism. **The scientific novelty** lies in the fact that, for the first time, the impact of Soviet repressive policies on the mobilization potential of the Jewish population of Eastern Galicia in 1939–1941 is analyzed. **Conclusions.** The Jewish population of Eastern Galicia, which traditionally played a significant role in trade, crafts, and urban life, found itself in a particular situation. On the one hand, the abolition of private property and the nationalization of the economy led to the loss of traditional forms of economic activity, causing social destabilization. On the other hand, the new authorities opened opportunities for social mobility through inclusion in the state sector, education system, and administrative structures. This duality of policy created complex

conditions for the formation of loyalty to the regime and influenced the level of societal mobilization. The mobilization potential of the Jewish population of Eastern Galicia in 1939–1941 was contradictory and heterogeneous. It combined elements of active integration and forced adaptation with manifestations of passive resistance and demobilization. The Soviet authorities, on the one hand, created new opportunities for social mobility, while on the other hand restricted them through repression, ideological control, and the destruction of traditional social structures. Thus, the mobilization potential of the Jewish population serves as an important indicator of the effectiveness of Soviet policy in the region. It reflects both the population's ability to adapt to radical change and the deep contradictions that shaped societal development under a totalitarian regime.

Key words: Eastern Galicia, Jewish population, Soviet policy, mobilization potential, repression.

Постановка проблеми. Дослідження державної політики щодо єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. набуває особливої актуальності в контексті переосмислення складних і суперечливих процесів радянзації західноукраїнських земель. Включення регіону до складу СРСР унаслідок міжнародних подій кінця 1930-х рр. спричинило докорінну трансформацію політичної, соціально-економічної та культурної системи, що безпосередньо позначилося на становищі всіх етнічних груп, зокрема єврейського населення, яке становило важливу частину міського соціуму.

Актуальність теми зумовлена необхідністю комплексного аналізу взаємодії державної політики та суспільних процесів у період становлення радянського режиму в регіоні. Особливу увагу привертає проблема впливу цієї політики на мобілізаційний потенціал суспільства, тобто на здатність різних соціальних і етнічних груп до адаптації, інтеграції та активної участі в нових політичних і економічних умовах. У цьому контексті важливим є з'ясування того, наскільки радянська влада змогла трансформувати соціальну структуру та залучити населення до реалізації власних ідеологічних і господарських проєктів.

Аналіз останніх досліджень. Сучасна українська історіографія демонструє значний інтерес до проблеми становища єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. Сучасна українська історіографія проблеми становища єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. представлена низкою наукових статей, у яких розглядаються соціально-економічні трансформації, міжетнічні відносини та політика радянської влади. Зокрема, у працях В. Гриневича (Гриневич, 2010), О. Павлишина (Павлишин, 2015) та І. Ілюшина (Ілюшин, 2012) аналізуються суспільні настрої та соціальні зміни в регіоні, що дозволяє реконструювати умови існування єврейського населення в період радянзації. Гіріка досліджує трансформацію соціальної структури єврейського населення на західноукраїнських землях після їх приєднання до УРСР (1939–1941) (Гірка, 2018). Автор аналізує вплив радянської соціально-економічної політики, ліквідацію приватного підпри-

ємництва, націоналізацію та радянську освіту й культури на життя громад. Репресії радянської влади проти західноукраїнського населення, в тому числі й єврейського, висвітлювали В. Ільницький (Ільницький, 2018), В.Сергійчук (Сергійчук, 2005), Я. Хонігсман (Хонігсман, 2003).

Метою статті є аналіз репресивної політики радянської влади щодо єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. та її вплив на мобілізаційний потенціал суспільства.

Виклад основного матеріалу. Економічна політика радянської влади у Східній Галичині в 1939–1941 рр. була складовою ширшого процесу радянзації регіону і передбачала докорінну перебудову господарської системи. Її реалізація суттєво вплинула на становище єврейського населення, яке традиційно відігравало важливу роль у сфері торгівлі, ремесел і дрібного підприємництва. Внаслідок запровадження радянської економічної моделі ця соціально-економічна структура зазнала глибоких змін.

Одним із перших кроків радянської влади стала ліквідація приватної власності на засоби виробництва та націоналізація економіки. У документах місцевих органів влади зазначалося: «Усі приватні підприємства, торговельні заклади та банки підлягають націоналізації» (Ільницький, 2018: 122). Це рішення безпосередньо зачепило значну частину єврейського населення, яке було зайняте у сфері приватної торгівлі. Втрата економічної бази призвела до різкого зниження рівня життя та соціальної дестабілізації.

Особливо відчутним був удар по дрібному і середньому підприємству. У звітах НКВС підкреслювалося: «Ліквідовано мережу приватної торгівлі як таку, що не відповідає соціалістичним принципам господарювання» (Сергійчук, 2005: 112). У результаті багато колишніх власників магазинів і майстерень опинилися без засобів до існування та були змушені шукати роботу в державному секторі.

Паралельно із націоналізацією відбувалася централізація економіки. Торгівля, промисловість і фінансова система переходили під контроль держави. Це означало зміну принципів господа-

рювання: замість ринкових механізмів запроваджувалася планова економіка. Для єврейського населення це означало необхідність адаптації до нових умов, що часто вимагало перекваліфікації та зміни соціального статусу (Гриневич, 2010: 99).

Важливим аспектом економічної політики була боротьба з так званими «спекулятивними елементами». Ця політика часто застосовувалася до колишніх торговців, серед яких було багато представників єврейського населення, що посилювало їхню соціальну вразливість (Гірка, 2018).

Не менш важливим був процес зміни соціальної структури. Ліквідація приватного сектору призвела до зникнення традиційних соціальних груп і формування нових. Частина єврейського населення інтегрувалася до радянської адміністрації, освіти та промисловості. Проте значна частина втратила свій соціальний статус і опинилася у складному становищі. Соціальна мобільність єврейського населення Східної Галичини у період 1939–1941 рр. була безпосередньо пов'язана з процесами радянської регіону та трансформацією соціально-економічної структури. Вона мала суперечливий характер: з одного боку, відкривала нові можливості для частини населення, з іншого – супроводжувалася втратою традиційних позицій і значними соціальними потрясіннями.

На момент входження регіону до складу СРСР єврейське населення становило одну з найбільш урбанізованих груп. За статистичними оцінками, у Східній Галичині напередодні Другої світової війни проживало близько 500–650 тис. євреїв, що становило значну частку міського населення регіону. У багатьох містах їх частка була особливо високою: у низці урбаністичних центрів вона перевищувала 30–40%, а в окремих – навіть більшість населення. Наприклад, у Дрогобичі напередодні війни євреї становили майже 40% населення міста (Ільницький, 2018: 122). У зв'язку з націоналізацією підприємств і забороною приватної торгівлі значна частина колишніх підприємців втратила засоби існування.

Після встановлення радянської влади одним із першочергових завдань стало виявлення та нейтралізація осіб, які могли становити потенційну загрозу новому режиму.

До цієї категорії зараховувалися представники колишніх політичних і економічних еліт, а також особи, пов'язані з приватним підприємництвом. Значна частина єврейського населення, зайнята у сфері торгівлі та ремесел, автоматично потрапляла до групи підвищеної уваги органів НКВС.

Одним із ключових інструментів реалізації репресивної політики радянської влади у

Східній Галичині в 1939–1941 рр. стали масові депортації населення. Вони мали системний характер і були спрямовані на усунення так званих «соціально небезпечних елементів», до яких зараховувалися представники різних соціальних груп незалежно від етнічної належності. Водночас, з огляду на соціально-економічну структуру регіону, депортації суттєво торкнулися і єврейського населення.

Депортаційна політика реалізовувалася у кілька етапів. Упродовж 1940–1941 рр. відбулося щонайменше чотири основні хвилі виселення: у лютому, квітні та червні–липні 1940 р., а також у травні–червні 1941 р. (Сергійчук, 2005: 113). Вони охоплювали різні категорії населення – від колишніх державних службовців і підприємців до біженців та родин «ворогів народу».

Загальна кількість депортованих із території Західної України, за оцінками сучасних дослідників, становила від 300 до 400 тис. осіб (Ільницький, 2018; Сергійчук, 2005). У структурі депортованих значну частку становили поляки, однак помітною була і частка єврейського населення, яка, за узагальненими даними, сягала 20–30%. Таким чином, кількість депортованих євреїв із Східної Галичини можна оцінити приблизно у 60–120 тис. осіб.

Особливістю депортацій єврейського населення було те, що вони здійснювалися не за етнічною, а за соціальною ознакою. Значна частина депортованих належала до категорій, які радянська влада визначала як «соціально чужі» – передусім це були підприємці, торговці, ремісники, а також представники інтелігенції.

Важливою категорією депортованих стали єврейські біженці з територій, окупованих нацистською Німеччиною. У 1939–1940 рр. до Східної Галичини прибули десятки тисяч таких осіб, які згодом були виселені як «неблагонадійні». За окремими оцінками, лише в межах однієї депортаційної кампанії було виселено понад 100 тис. біженців, серед яких значну частку становили євреї (Хонігсман, 2003).

Регіональні дані підтверджують значні масштаби депортацій. Зокрема, зі Львівської області було виселено десятки тисяч осіб, що суттєво вплинуло на демографічну структуру регіону. Загалом депортації охопили близько 10% населення західноукраїнських земель.

Депортації супроводжувалися конфіскацією майна, примусовим виселенням та переміщенням у віддалені райони СРСР – Сибір, Казахстан, північні області Росії. Умови транспортування та проживання були надзвичайно складними, що

приводило до високої смертності серед депортованих.

Водночас депортації мали парадоксальні наслідки. Частина єврейського населення, депортованого у східні райони СРСР, unikнула знищення під час нацистської окупації 1941–1944 рр. Однак цей фактор не зменшує масштабів трагедії, пов'язаної з примусовим виселенням і тяжкими умовами життя у спецпоселеннях.

Мобілізаційний потенціал єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. визначався поєднанням демографічних, соціально-економічних та політичних чинників. Його кількісні та якісні параметри дозволяють глибше оцінити ступінь інтеграції цієї групи до радянської системи та рівень її участі в суспільному житті.

На момент приєднання Східної Галичини до СРСР єврейське населення становило одну з найбільших етнічних груп регіону. За узагальненими демографічними даними, у 1939 р. на території Східної Галичини проживало приблизно 500–650 тис. євреїв, що становило близько 10–12% загального населення і водночас 30–40% міського населення. У великих містах їх частка була ще вищою: у Львові – близько 30–33% населення, у Дрогобичі – до 35–40%, у Станіславові – понад 40% (Гірік, 2018: 90).

Така висока урбанізація створювала передумови для значного мобілізаційного потенціалу, оскільки саме міське населення було основною базою для формування адміністративного, освітнього та промислового секторів радянської системи.

Соціально-економічна структура єврейського населення напередодні радянзації характеризувалася домінуванням у сфері приватного підприємництва. За статистичними оцінками близько 60% єврейського населення було зайнято у торгівлі та комерції, до 15–20% – у ремеслах і дрібній промисловості, близько 10–15% – у сфері інтелектуальних професій (Гірік, 2018: 90).

Ця структура визначила специфіку мобілізаційних процесів після 1939 р. Унаслідок націоналізації економіки значна частина єврейського населення була змушена змінити вид діяльності. У документах радянських органів влади зазначалося: «Колишні власники підприємств переводяться у категорію робітників і службовців» (Сергійчук, 2005: 91).

За приблизними підрахунками, вже у 1940 р. понад 70% колишніх підприємців і торговців були інтегровані до державного сектору економіки, що свідчить про масштабну трансформацію соціальної структури.

Водночас радянська система відкривала нові можливості для вертикальної мобільності. Зокрема, у містах Східної Галичини спостерігалася зростання частки єврейського населення серед службовців і технічних працівників. У деяких адміністративних установах їхня частка могла сягати 20–30% персоналу, що пояснюється рівнем освіти та урбанізацією (Павлишин, 2015: 34).

Особливу роль у мобілізаційних процесах відігравала молодь. Розширення доступу до освіти призвело до зростання кількості студентів із єврейського середовища. За окремими оцінками, у 1940–1941 рр. частка єврейської молоді у вищих навчальних закладах Західної України становила до 25–30% студентського контингенту (Павлишин, 2015: 47). Це створювало передумови для формування нової радянської інтелігенції.

Крім того, на мобілізаційний потенціал вплинув приплив біженців. У 1939–1940 рр. на територію Східної Галичини прибули десятки тисяч євреїв із територій, окупованих Німеччиною. За деякими оцінками, їх кількість перевищувала 100 тис. осіб. Це збільшило демографічний потенціал, але водночас загострило конкуренцію за ресурси та робочі місця.

Важливим показником мобілізаційного потенціалу є участь у державних структурах. У звітах зазначалося: «Залучення місцевого населення до роботи в радянських установах здійснюється планово» (Павлишин, 2015: 49). Однак ця участь була нерівномірною і залежала від соціального походження та політичної лояльності.

Водночас спостерігалися і процеси демобілізації. У звітах НКВС фіксувалося: «Серед частини населення відзначається пасивність та небажання брати участь у громадському житті» (Сергійчук, 2005: 98).

Це свідчить про обмежений характер мобілізації, яка часто мала формальний характер.

У підсумку, мобілізаційний потенціал єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. можна охарактеризувати як високий, але значно обмежений у процесі реалізації. Демографічна чисельність (до 650 тис. осіб), висока урбанізація (до 40% міського населення), освітній рівень і професійна структура створювали значні можливості для мобілізації. Однак репресії, депортації (60–120 тис. осіб), економічні трансформації та ідеологічний контроль суттєво знижували цей потенціал.

Таким чином, мобілізаційний потенціал єврейського населення виступає важливим індикатором ефективності радянської політики в регіоні. Він демонструє, що навіть за наявності значних ресур-

сів для інтеграції, тоталітарний характер системи обмежував їх реалізацію, перетворюючи мобілізацію на контрольований і суперечливий процес.

Висновки. Єврейське населення Східної Галичини, яке традиційно відіграло значну роль у сфері торгівлі, ремесел та міського життя, опинилося в особливій ситуації. З одного боку, ліквідація приватної власності та націоналізація економіки призвели до втрати традиційних форм господарювання, що спричинило соціальну дестабілізацію. З іншого – нова влада відкривала можливості для соціальної мобільності через включення до державного сектору, системи освіти та адміністративних структур. Така подвійність політики створювала складні умови для формування лояльності до режиму та впливала на рівень суспільної мобі-

лізації. Мобілізаційний потенціал єврейського населення Східної Галичини у 1939–1941 рр. був суперечливим і неоднорідним. Він поєднував елементи активної інтеграції та вимушеної адаптації з проявами пасивного опору і демобілізації. Радянська влада, з одного боку, створювала нові можливості для соціальної мобільності, з іншого – обмежувала їх через репресії, ідеологічний контроль і руйнування традиційних соціальних структур. Таким чином, мобілізаційний потенціал єврейського населення виступає важливим індикатором ефективності радянської політики в регіоні. Він відображає як здатність населення до адаптації в умовах радикальних змін, так і глибокі суперечності, що визначали розвиток суспільства в умовах тоталітарного режиму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гірик С. Єврейське населення України в умовах радянської політики 1939–1941 рр.: соціальний вимір. *Наукові записки Інституту історії України НАН України*. 2018. Вип. 46. С. 89–105.
2. Гриневич В. Суспільно-політичні настрої населення Західної України в 1939–1941 рр. *Український історичний журнал*. 2010. № 5. С. 98–120.
3. Гудь Б. Українсько-польсько-єврейські відносини в Галичині у ХХ ст.: конфлікти та взаємодія. Вісник Львівського університету. Серія історична. 2013. Вип. 48. С. 112–130.
4. Гулай В., Старка В. Health care system transformation of the population of the western regions of Ukraine (1939–1941). *East European Historical Bulletin*. 2022. № 23. С. 120–132. DOI: 10.24919/2519-058X.23.258967.
5. Довбня О. Депортації населення Західної України (1939–1953): сучасна вітчизняна історіографія. *Схід*. 2018. № 2 (154). С. 70–77. DOI: 10.21847/1728-9343.2018.2(154).132942.
6. Ільницький В. Виявлення та ліквідація українських, польських та єврейських організацій у Дрогобичі (1940 р.). *Східноєвропейський історичний вісник*. 2018. № 7. С. 120–150. DOI: 10.24919/2519-058X.7.130646.
7. Льюшин І. Міжетнічні відносини у Західній Україні в умовах радянської окупації (1939–1941 рр.). *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки*. 2012. Вип. 21. С. 134–156.
8. Кондратюк К., Кондратюк С. Репресії органів НКВС проти населення західних областей України (1939–1941). *Наукові зошити історичного факультету*. Львів. 2000. Вип. 3. С. 146–149.
9. Кондратюк К., Кондратюк С. Становлення і характер радянської влади в Західній Україні (вересень 1939 – червень 1941 рр.). *Галичина*. 2001. № 5–6. С. 347–353.
10. Литвин М. Р., Луцький О. І., Науменко К. Є. 1939: Західні землі України. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1996. 152 с.
11. Луцький О. «Радянізація» Львов: вересень 1939 – червень 1941. *Львів. Історичні нариси*. Львів, 1996. С. 448–450.
12. Нікольський В. М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920 – 1950 рр.): Історико-статистичне дослідження. Донецьк, 2003. 623 с.
13. Павлишин О. Радянська окупація Західної України (1939–1941): соціальні трансформації та повсякденне життя. *Україна модерна*. 2014. № 21. С. 45–68.
14. Павлишин О. Львів у 1939–1941 роках: влада, суспільство, повсякденне життя. Львів: Інститут українознавства НАН України, 2015. 420 с.
15. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
16. Хонігсман Я. Єврейські громади Західної України: історія та сучасність. Львів, 2003. 300 с.

REFERENCES

1. Hirik S. (2018). Yevreiske naseleння Ukrainy v umovakh radianskoi polityky 1939–1941 rr.: sotsialnyi vymir. [The Jewish population of Ukraine in the conditions of the Russian policy of 1939–1941: social wretchedness]. *Naukovi zapysky Instytutu istorii Ukrainy NAN Ukrainy*. Vyp. 46. S. 89–105. [in Ukrainian].
2. Hrynevych V. (2010). Suspilno-politychni nastroi naseleння Zakhidnoi Ukrainy v 1939–1941 rr. [Social and political mood of the population of Western Ukraine in 1939–1941.]. *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*. № 5. S. 98–120. [in Ukrainian].
3. Hud B. (2013). Ukrainsko-polsko-yevreiski vidnosyny v Halychyni u XX st.: konflikty ta vzaemodiia. [Ukrainian-Polish-Jewish relations in Halychyna near XX st.: conflicts and interactions]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia istorychna*. Vyp. 48. S. 112–130. [in Ukrainian].

4. Hulai V., Starka V. (2020). Health care system transformation of the population of the western regions of Ukraine (1939–1941). [Health care system transformation of the population of the western regions of Ukraine (1939–1941)]. East European Historical Bulletin. № 23. S. 120–132. [in Ukrainian]. DOI: 10.24919/2519-058X.23.258967.
5. Dovbnia O. (2018). Deportatsii naseleння Zakhidnoi Ukrainy (1939–1953): suchasna vitchyzniana istoriohrafia. [Deportations of the population of Western Ukraine (1939–1953): contemporary national historiography]. Skhid. № 2 (154). S. 70–77. [in Ukrainian]. DOI: 10.21847/1728-9343.2018.2(154).132942.
6. Ilnytskyi V. (2018). Vyivlennia ta likvidatsiia ukrainskykh, polskykh ta yevreiskykh orhanizatsii u Drohobychi (1940 r.). [The Extinction and Liquidation of Ukrainian, Polish and Jewish Organizations in Drohobych (1940)]. Skhidnoevropeyskyi istorychnyi visnyk. 2018. № 7. S. 120–150. [in Ukrainian]. DOI: 10.24919/2519-058X.7.130646.
7. Iliushyn I. (2012). Mizhnetichni vidnosyny u Zakhidnii Ukraini v umovakh radianskoi okupatsii (1939–1941 rr.). [Inter-ethnic relations in Western Ukraine under the conditions of the Russian occupation (1939–1941)]. Problemy istorii Ukrainy: fakty, sudzhennia, poshuky. Vyp. 21. S. 134–156. [in Ukrainian].
8. Kondratiuk K., Kondratiuk S. (2000). Represii orhaniv NKVS proty naseleння zakhidnykh oblastei Ukrainy (1939–1941). [Repressions of the NKVD against the population of the western regions of Ukraine (1939–1941)]. Naukovi zoshyty istorychnoho fakultetu. Lviv. Vyp. 3. S. 146–149. [in Ukrainian].
9. Kondratiuk K., Kondratiuk S. (2001). Stanovlennia i kharakter radianskoi vlady v Zakhidnii Ukraini (veresen 1939 – cherven 1941 rr.). [The establishment and character of the Radical government in Western Ukraine (September 1939 – June 1941)]. Halychyna. № 5–6. S. 347–353. [in Ukrainian].
10. Lytvyn M. R., Lutskyi O. I., Naumenko, K. Ye. (1996). 1939: Zakhidni zemli Ukrainy. [1939: Western lands of Ukraine]. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy. 152 c.
11. Lutskyi O. (1996). «Radianizatsiia» Lvov: veresen 1939 – cherven 1941. [«Radianizatsiia» Lviv: September 1939 – June 1941]. Lviv. Istorychni narisy. Lviv. S. 448–450. [in Ukrainian].
12. Nikolskyi V. M. (2003). Represyivna diialnist orhaniv derzhavnoi bezpeky SRSR v Ukraini (kinets 1920–1950 rr.): Istoryko-statystychno doslidzhennia. [Repressive activity of state security organizations of the USSR in Ukraine (1920–1950): Historical and statistical research]. Donetsk. 623 s. [in Ukrainian].
13. Pavlyshyn O. (2014). Radianska okupatsiia Zakhidnoi Ukrainy (1939–1941): sotsialni transformatsii ta povsiakdenne zhyttia. [The Soviet occupation of Western Ukraine (1939–1941): social transformations and everyday decline]. Ukraina moderna. № 21. S. 45–68. [in Ukrainian].
14. Pavlyshyn O. (2015). Lviv u 1939–1941 rokakh: vlada, suspilstvo, povsiakdenne zhyttia. Lviv: Instytut ukrainoznavstva NAN Ukrainy. [Lviv in 1939–1941: government, society, everyday life. Lviv: Institute of Ukrainian Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine]. 420 s. [in Ukrainian].
15. Serhiichuk V. (2005). Ukrainskyi zdvyh: Prykarpattia. 1939–1955 rr. [Ukrainians: Prykarpattia. 1939–1955 rr.]. K.: Ukrainska Vydavnycha Spilka. 840 s. [in Ukrainian].
16. Khonihsman Ya. (2003). Yevreiski hromady Zakhidnoi Ukrainy: istoriia ta suchasnist. [Jewish communities of Western Ukraine: history and present]. Lviv. 300 s. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 17.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

